

IndiFest

11 – 22
d'octubre

XVI Festival de
Cinema Indígena
de Barcelona

–
indifest.org

Organitza

alterNativa
Intercanvi amb Pobles Indígenes

clacpi

Qui som?

alterNativa Intercanvi amb Pobles Indígenes, fundada el 1986, promou, protegeix i defensa els drets dels pobles indígenes. En coordinació amb les comunitats, impulsem el seu apoderament i visibilitzem les seves lluites. Actuem des de l'intercanvi entre pobles i cultures, apostant per una alternativa als models hegemònics de desenvolupament, socials, econòmics i polítics actuals.

alternativa-ong.org

La Coordinadora Latinoamericana de Cine y Comunicación de los Pueblos Indígenas (CLACPI) aplega persones de diverses organitzacions indígenes i no indígenes de diferents països, principalment d'Amèrica Llatina. Des de l'any 1985 realitzem diferents activitats de col·laboració, intercanvi i ajuda mútua en comunicació des d'una mirada integral, així com en la capacitat, producció, difusió de cinema i vídeo indígena. Participem en la formació de comunicadores i comunicadors i en la reflexió sobre les realitats actuals dels pobles indígenes i en la comunicació per a la defensa de drets.

clacpi.org

CINEMA INDÍGENA I EMERGÈNCIA CLIMÀTICA

L'IndiFest torna amb més compromís que mai, amb pel·lícules plenes d'aprenentatges que ens captiven i ens interpel·len. Estímem el cinema i el compartim de la mà dels pobles indígenes. Un cinema marcat per la producció **col·lectiva, participativa i decolonial**, per la manifestació de les **identitats i narratives** dels pobles indígenes, així com a canal d'expressió de les seves reivindicacions en la **defensa de drets**.

Aquesta edició posem el focus en l'**emergència climàtica**. Davant d'aquesta situació crítica (fenomen global), fruit de l'activitat industrial i de l'explotació de la natura, els pobles indígenes han esdevingut actors reconeguts i escoltats arreu del món.

A través del seu cinema veurem i escoltarem narratives pròpies i singulars d'un fenòmen global que sovint ha vingut explicat (i imposat) des del nord global: com denuncien els responsables, com es confronten amb resiliència a les seves conseqüències, i sobretot com els seus estils de vida no només han servit per preservar els entorns naturals si no que han generat la seva riquesa i diversitat.

Els territoris indígenes abasten un 22% de la superfície terrestre del món, en un conjunt d'àrees que contenen el 80% de la biodiversitat del planeta. Per si fos poc, les zones amb més presència i diversitat de Pobles Indígenes coincideixen amb les superfícies de bosc tropical més grans del món a Amèrica, Àfrica i Àsia, i l'11% de les terres forestals del món son propietat legal de pobles i comunitats indígenes.

Amb l'IndiFest, en suport mutu amb organitzacions i productores indígenes, volem potenciar i divulgar les pràctiques i coneixements dels pobles indígenes que poden ajudar a diagnosticar i a revertir les conseqüències del canvi climàtic. Aquesta edició ens ofereix continguts per enriquir un imaginari col·lectiu resistent, que segur que ens pot inspirar i suggerir **alternatives de vida**.

L'IndiFest es celebra la primera setmana als Cinemes Girona, que ens acullen un any més, i la segona setmana es descentralitza a espais autogestionats i diversos punts de Catalunya. Us oferim una selecció de pel·lícules que engloben diverses temàtiques: històries sobre les **resistències dels pobles**, la **defensa de drets**, la **lluita de les dones indígenes**, les **diversitats sexuals ancestrals**, la **protecció de l'aigua i el territori**, etc. Una selecció de films que creix any rere any i que, per primer cop, compta amb uns Premis Indifest diferenciats entre curtmetratges i llargmetratges i amb presentacions amb equips de les pel·lícules.

Ens acompanyaran **Nelly Kuiru**, directora de cinema i coordinadora de CLACPI i **Melvin Picón**, especialista en defensa de comunitats afectades per projectes extractivistes. Dues setmanes de projeccions i debats a cinemes, espais culturals i socials, online i amb una festa final on trobar-nos i celebrar!

L'equip d'**alterNativa Intercanvi amb Pobles Indígenes** i la **Coordinadora Latinoamericana de Cine y Comunicació de los Pueblos Indígenes (CLACPI)**, impulsores de l'IndiFest, esperem que aquesta edició us deixi empremta. Gaudiu, participeu en la reflexió conjunta, desperteu el pensament crític i acompanyeu-nos reafirmant el sentit social del festival.

Sessions

Sessió prèvia	5
Inauguració	7
Resistències indígenes	8
Emergència climàtica	10
Diversitats ancestrals LGTBIQ+	13
Cosmovisions	15
En femení i plural	19
Aigua i territori	21
Sobirania i autogestió	23
Pantalla alternativa	24
La Jarana!	26
IndiFest universitats	27
Premis IndiFest	28
Convidades internacionals	29
Veus indígenes davant l'emergència climàtica	30
Festival online	32
Info pràctica	32
Agraïments	33
Programa 2023	34

SESSIÓ PRÈVIA

L'IndiFest – Festival de Cinema Indígena de Barcelona celebra la seva XVI edició. Amb la projecció de *La Pantalla Andina*, pel·lícula que és una oda al cinema, i dos curtmetratges de creació participativa de joves, l'IndiFest presenta i pre-inaugura les activitats al voltant del festival en un espai de celebració del cinema: la Filmoteca de Catalunya.

Dimarts 3 d'octubre – 18h – Filmoteca de Catalunya

SESSIÓ MIXTA

LA PANTALLA ANDINA

Silvina Velázquez, mestra i directora d'una escola dels Andes del nord-oest argentí, acompanya un equip itinerant de cinema a portar per primer cop pel·lícules a l'escola de Yaquispampa, la més aïllada de la província de Jujuy, fent una travessa de vint hores a peu que arriba a 4.200 metres d'alçada. Caminen amb una certesa: "El cinema és un viatge més que ens transforma com a societat". Aquest documental és una oda al cinema i a l'essència més pura del viatge.

Direcció: **Carmina Balaguer**
Gènere: **Documental**
País: **Espanya**
Any: **2021**
Durada: **49 min.**
Idioma: **Castellà VO**

Presentació i col·loqui posterior amb **Carmina Balaguer**, directora de *La Pantalla Andina*, i **Daniel Sánchez**, productor d'Encuentro Nuestro Cine (*Non Niibo Koiranti*)

'IKÚ' + XATSIKAYARI

Direcció: **Participativa** | Gènere: **Ficció** | País: **Mèxic** | Any: **2022** |
Durada: **9 min.** | Idioma: **Wixaritari - VOSE** | Poble indígena: **Wixaritari**

Uxatamai, un jove wixarika, es veu en la necessitat d'anar a buscar blat de moro per menjar i al llarg del camí trobarà diversos personatges interessants, alguns que li ensenyaran lliçons de vida a través de les quals comprendrà per què el seu poble ha de sembrar el blat de moro.

NON NIIBO KOIRANTI (Cuidem el nostre bosc)

Direcció: **Edgar Ochavano, Wilbert Sinuiri, Eliseo Murayari, Denis Fatama, Mayra Tangoa, Edwin Rengifo** | Gènere: **Documental** | País: **Perú** | Any: **2021** | Durada: **9 min.** | Idioma: **Shipibo - VOSE** | Poble indígena: **Shipibo-Konibo**

Un grup de joves es fa preguntes sobre l'impacte de la contaminació a la seva comunitat i reflexionen sobre el futur dels infants, tot enfortint els seus lligams d'amistat.

INAUGURACIÓ

Inaugurem el festival amb una pel·lícula que està fent el seu pas per festivals de tot el món. *We Are Guardians* és un film que ens serveix per posar el focus en l'Emergència Climàtica, tema central d'aquest any, i que també conté ingredients de moltes de les sessions del festival: resistències indígenes, defensa del territori i de l'aigua, lluita de dones, sobirania i comunicació indígena.

Dimecres 11 d'octubre - 20h - Cinemes Girona

LLARGMETRATGE

Amb presència de **Nelly Kuiru** i **Melvin Picón** i presentació del festival per part d'alterNativa Intercanvi amb Pobles Indígenes

WE ARE GUARDIANS

We are Guardians és un retrat commovedor d'un calidoscopi de personatges i perspectives que s'esforcen per salvar el que queda de l'Amazònia brasilera. La pel·lícula dissectiona amb precisió els motius econòmics que alimenten la desforestació, l'extractivisme i la destrucció mediambiental a gran escala, tot exposant la corrupció i la política partidista que ho permet.

Direcció: **Edivan Guajajara, Chelsea Greene, Rob Grobman**
Gènere: **Documental**
País: **Brasil, Estats Units d'Amèrica**
Any: **2023**
Durada: **85 min.**
Idioma: **Portuguès, tupi, anglès**
- VOSE

RESISTÈNCIES INDÍGENES

El cinema és una eina indispensable pels pobles indígenes per tal de visibilitzar i denunciar les vulneracions dels seus drets. És també una forma d'expressió cultural i d'organització pròpia. L'IndiFest potencia, com sempre, una sessió dedicada a les seves lluites i resistències coincidint amb el 12 d'octubre.

Dijous 12 – 19h – Cinemes Girona

SESSIÓ MIXTA

Lectura de manifest i col·loqui posterior amb **Nelly Kuiru** i **Melvin Picón**

INDIGENOUS RESISTANCE: NOW & THEN

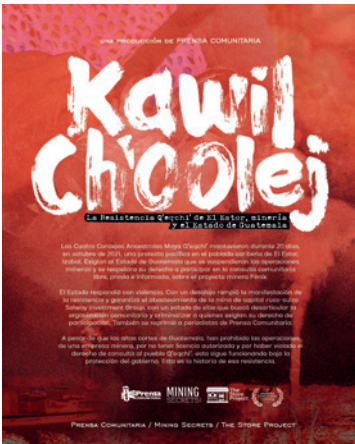
Direcció: **'Wáats'asdiyei Joe Yates** | Gènere: **Ficció** | País: **Estats Units d'Amèrica** | Any: **2023** | Durada: **15 min.** | Idioma: **Anglès – VOSE** | Poble indígena: **Yup'ik, Cup'ik, Tsimshian, Tlingit, Unagan**

En aquest curtmetratge, s'explora com algunes comunitats indígenes dels Estats Units d'Amèrica van viure les lluites de quàntum de sang, l'ANCSA, els internats i com des de l'Estat els van anar despellant de la seva llengua i danses, tot afectant la seva salut mental. Tot i així, hi ha lloc per l'esperança en aquesta narració, que també és una història de resiliència.

KAWIL CH'OOLEJ | LA RESISTENCIA Q'EQCHI' EN EL ESTOR

Els Cuatro Consejos Ancestrales Maya Q'eqchi' van mantenir durant 19 dies, a l'octubre de 2021, una protesta pacífica en el poblat del Carib de l'Estor, Izabal. Exigien a l'Estat de Guatemala que se suspenguessin les operacions mineres i es respectés el seu dret a participar en la consulta comunitària lliure, prèvia i informada, sobre el projecte miner Fènix.

Direcció: **Prensa Comunitaria**
Gènere: **Documental**
País: **Guatemala**
Any: **2022**
Durada: **53 min.**
Idioma: **Castellà, Maya Q'eqchi'**
Poble indígena: **Maya Q'eqchi'**

BONES OF CROWS

Bones of Crows és una èpica multigeneracional i una història de resiliència explicada a través dels ulls de la matriarca cree Aline Spears. Allunyats de la casa familiar i obligats a entrar al sistema escolar residencial del Canadà, la jove prodigi musical Aline i els seus germans es veuen submergits en una lluita per la supervivència. Durant els propers cent anys, l'Aline i els seus descendents lluitaran contra la fam sistèmica, el racisme i l'abús sexual, però també per construir un futur més just.

Bones of Crows teixeix moments poc representats de la història canadense i indígena, incloses les contribucions indígenes a la Segona Guerra Mundial, els casos de dones i nenes indígenes desaparegudes i assassinades i la Comissió de la Veritat i la Reconciliació del Canadà.

Direcció: **Marie Clements**

Gènere: **Ficció**

País: **Canadà**

Any: **2022**

Durada: **129 min.**

Idioma: **Anglès, cree, ayajuthum**

Poble indígena: **Cree,**

Ayajuthum

EMERGÈNCIA CLIMÀTICA

La crisi climàtica, el tema que protagonitza l'IndiFest d'enguany, és cada cop més present al dia a dia dels pobles indígenes. A la participació en fòrums internacionals, la contribució en els diagnòstics i alternatives, s'hi suma també a través del cinema la denúncia i la visibilització de casos locals amb narratives pròpies.

Divendres 13 – 17h – Ateneu del Raval

TAULA RODONA

LA TRANSICIÓ VERDA I ELS IMPACTES DELS MACROPROJECTES EXTRACTIVISTES SOBRE DIFERENTS TERRITORIS

Debat crític sobre els impactes de la transició cap a energies dites "verdes" fomentada des del Nord global. Aquesta transició que passa per l'extractivisme i la mineria, està afectant diversos territoris, molts d'ells en àrees indígenes.

Per a parlar-ho hi participaran **Daniela Del Bene**, investigadora de l'ICTA (UAB) i coordinadora de l'EJ Atlas, **Pamela Benicio**, que forma part d'una comunitat afectada per l'extracció del Liti a Jujuy (Argentina) i **Guillem Figueras**, que forma part de la Cooperativa Corremarges i la Plataforma Territori Sostenible del Camp de Tarragona que defensa el territori de projectes de macrocentrals de producció d'energia.

La sessió es retransmetrà online com a webinar

Divendres 13 – 19h – Cinemes Girona

SESSIÓ DE CURTMETRATGES

Col·loqui posterior amb **Melvin Picón** i **Maria Ignacia Ibarra** de l'equip de *Wiñotuy chi Lewfũ*

WIÑOTUAY CHI LEWFÜ (El riu tornarà)

Direcció: **María Ignacia Ibarra, Wladimir Riquelme Maulén** | Gènere: **Documental** | País: **Xile, Wallmapu** | Any: **2023** | Durada: **23 min.** | Idioma: **Castellà, mapuzungun – VOSE** | Poble indígena: **Mapuche**

Lewfũ vol dir riu en llengua maputxe, aigua en moviment, cosa que dona vida a les seves riberes i a les persones que les habiten. El lewfũ Huenehue ja no es mou, està estancat i ferit des del 1960 a causa de la instal·lació de la Central Hidroelèctrica Pullinque, propietat d'ENEL. Filat pel relat dels seus habitants, teixit per la poesia de Daniela Catrileo i la música de Daniela Millaleo, aquest documental transmet les ferides del riu Huenehue i la lluita de la seva comunitat per salvar-lo.

ETERNAL IGLOO

Direcció: **Mostafa Keshvari** | Gènere: **Animació** | País: **Canadà** | Any: **2021** | Durada: **11 min.** | Idioma: **Sense diàlegs** | Poble indígena: **Inuit**

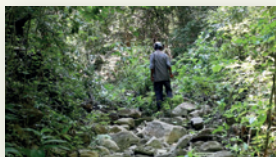
Un nen inuit viu a l'últim iglú que es fon a causa de l'escalfament global. Lluita per sobreviure pescant llaunes de tonyina buides i ampolles de plàstic al Pol Nord contaminat.

JOKO & PUTRA

Direcció: **Jeissy Trompiz** | Gènere: **Documental** | País: **Indonèsia** | Any: **2022** | Durada: **14 min.** | Idioma: **Javanès – VOSE** | Poble indígena: **Javanès- Maturanès**

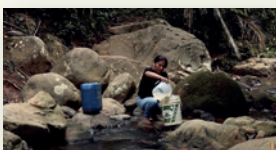
Joko és un pescador veterà que lluita per poder continuar vivint de la pesca. La contaminació de plàstics a l'àrea costanera ha fet minvar la població de peixos. El fill de Joko ha decidit no ser pescador, i la tradició de pesca familiar es perdrà definitivament.

JOLK'OXTALÁB, MEMORIAS SOBRE UN ARROYO

Direcció: **Luis Enrique Pérez** | Gènere: **Documental** | País: **Mèxic** | Any: **2022** | Durada: **5 min.** | Idioma: **Castellà – VO** | Poble indígena: **Mancornadero, Tantoyuca**

El diàleg entre Don Bernabé Santos, habitant de Tének de la Huasteca, i Luis Enrique, un artista, i el seu recorregut per una riera completament seca, posa de relleu els canvis en el paisatge i convida a repensar la relació amb els nostres orígens, la microhistòria i el territori.

MARKAXAXA UMA PHARJATAWA (La set de la meva comunitat)

Direcció: **Lidia Kalla Kapa** | Gènere: **Documental** | País: **???** | Any: **2020** | Durada: **11 min.** | Idioma: **Castellà, aymara – VOSE** | Poble indígena: **Aymara**

En els darrers anys, la comunitat de 1ro. d'agost, de la regió subtropical d'Alt Beni, ha patit una sequera creixent i la pèrdua de manantials d'aigua. El reportatge recull les preocupacions, les reflexions i els plantejaments de la població sobre aquesta problemàtica.

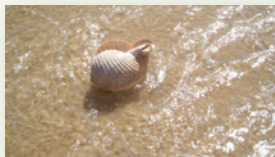
EL DISCURSO DE TXAI SURUI

Direcció: **Estudiants del Taller Multimèdia d'Escuela Parque** | Gènere: **Animació** | País: **Brasil** | Any: **2022** | Durada: **4 min.** | Idioma: **Portuguès – VOSE** | Poble indígena: **Paiter-Surui**

Discurs històric de Txai Suruí a l'obertura de la COP-26: Conferència de l'ONU sobre el Canvi Climàtic, a Glasgow, Escòcia (2021). Txai Suruí és una activista indígena brasilera de l'ètnia Paiter-Surui i única dona indígena d'Amèrica Llatina i l'única brasilera a parlar a la COP-26. El seu discurs va ser pronunciat davant de més de 100 caps d'estat i va ressonar a tot el planeta.

Amb la presentació d'**Armando Bautista**, productor, guionista i actor d'*Itu Ninu* i *Kii Nche Ndutsa*

KII NCHE NDUTSA (El cargol i el temps)

Direcció: **María Ignacia Ibarra, Wladimir Riquelme Maulén** | Gènere: **Documental** | País: **Xile, Wallmapu** | Any: **2020** | Durada: **13 min.** | Idioma: **Mixteco – VOSE** | Poble indígena: **Mixteco**

Un jove indígena imagina el seu futur mentre escolta els sons d'una petxina marina. Un home indígena recorda el seu passat escoltant la mateixa closca. L'home recorda els ocells i les cuques de llum de la seva infantesa, que ja no hi són. El curtmetratge convida el públic a considerar el passat, el present i el futur d'un paisatge canviant i la desaparició de la biodiversitat.

ITU NINU

L'any 2084, en un futur no tan llunyà, Àngel es troba atrapat com a immigrant climàtic en una ciutat intel·ligent no identificada, on hi regna el control social. Enmig d'una existència opressiva i ombrívola, Àngel, que es guanya la vida conreant plantes i preservant la saviesa de les llavors, es creua amb Sofia, una altra migrant climàtica. Conscient del control omnipresent, Àngel decideix comunicar-se amb ella a través de paper i ploma, fomentant un vincle íntim i clandestí. A mesura que es desenvolupa la seva correspondència secreta, creix l'amistat entre ells, igual que el seu desig d'alliberar-se del control excessiu.

Direcció: **Itandehui Jansen**
Gènere: **Ficció**
País: **Mèxic**
Any: **2023**
Durada: **72 min.**
Idioma: **Mixteco, anglès – VOSE**
Poble indígena: **Mixteco**

DIVERSITATS ANCESTRALS LGTBIQ+

La construcció de les identitats de gènere entre els pobles indígenes ens mostra una realitat i una diversitat que ens ajuda a superar les formes estandarditzades, duals i sexualitzades que ens han estat imposades.

Dissabte 14 - 19h - Cinemes Girona

SESSIÓ DE CURTMETRATGES

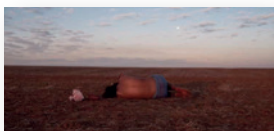
Presentació i col·loqui posterior amb **Mónica Ismael**, directora de *Transguaraní*, i equip de la pel·lícula *My Partner*, l'actor **Kipo Kaleokuikealoha Dudoit** i el productor, **Lance D. Collins**.

SOLA

Direcció: **Séneca Dávalos** | Gènere: **Ficció** | País: **Perú** | Any: **2022** | Durada: **15 min.** | Idioma: **Quechua - VOSE** | Poble indígena: **Comunitat indígena peruana**

Luisa, que ha decidit ser una dona i dedicar-se a crear tèxtils tradicionals, és rebutjada pel seu nebot i pel poble sencer. Això desemboca en una sèrie d'esdeveniments que la portaran a intentar recuperar el seu únic lligam familiar que li queda tot afirmant-se tal i com vol ser.

TRANSGUARANÍ

Direcció: **Mónica Ismael** | Gènere: **Documental** | País: **Paraguai** | Any: **2022** | Durada: **30 min.** | Idioma: **Guaraní, castellà - VOSE** | Poble indígena: **Guaraní**

El somni és l'únic lloc on podem ser lliures. A "Transguaraní", Sofía, una jove indígena del Poble Ava Guaraní, somia des del seu territori en ser ballarina professional a ciutat.

NO EXOTICE

Direcció: **Alberto Castro, Gad Yola** | Gènere: **Videoclip musical** | País: **Perú** | Any: **2022** | Durada: **4 min.** | Idioma: **Castellà - VOSE** | Poble indígena: **Poble afroperuà i indígena-descendent**

Gad Yola narra musicalment la seva experiència en les relacions sexuals amb persones blanques-europees, on és fetitxitzada per la seva procedència i aparença.

AIPA'A YEM

Direcció: **Luzbeydi Monterosa, Luis Tróchez Tunubalá** | Gènere: **Drama, ficció** | País: **Colòmbia** | Any: **2022** | Durada: **30 min.** | Idioma: **Castellà, misak i wayunaiki - VOSE** | Poble indígena: **Misak, Wayuu**

"Aipa'a Yem" és la història d'Adriana, una jove del Poble Misak que estudia una carrera universitària a la ciutat de Cali, i Jasay, una fotògrafa wayuu que recorre la ciutat retratant espais relacionats amb les seves passions. La seva relació acabarà comportant conflictes interns i externs, sobretot perquè en el poble indígena de l'Adriana no és acceptat culturalment estimar a una persona del mateix gènere. Jasay, gràcies a la seva experiència, l'acompanyarà en el procés de descobrir-se a ella mateixa.

MY PARTNER

My Partner segueix la vida de dos nois d'un institut de Hawaii provinents de diferents mons socials que experimenten sentiments romàntics l'un per l'altre. A la vegada que viuen un intens procés de descoberta de si mateixos, reflexionen sobre les seves respectives cultures -la hawaiana i la filipina- i els aspectes que aquestes tenen en comú. En paral·lel a la relació dels dos nois, es teixeix un discurs entorn el respecte, la defensa del territori i les diverses identitats que el conformen.

Direcció: **Keli i Grace**

Gènere: **Ficció**

País: **Illes de Hawaii (Estats Units d'Amèrica)**

Any: **2022**

Durada: **98 min.**

Idioma: **Tagalog, Hawaia, Anglès Crioll Hawaia, Anglès, Ilokano – VOSE**

Poble indígena: **Nadius Hawaiians (Kanaka Maoli)**

Amb la presentació de **Kaipo Kaleokukealaloaha Dudoit**, actor i **Lance D. Collins**, productor de la pel·lícula

COSMOVISIONS

Les maneres de viure i de relacionar-se amb l'entorn dels pobles indígenes són diverses, ja es tracti d'humans, de no humans o de coses. El cinema és protesta però alhora reivindicació d'una visió de conjunt i d'una política que inclou els elements del cosmos, és a dir una cosmopolítica.

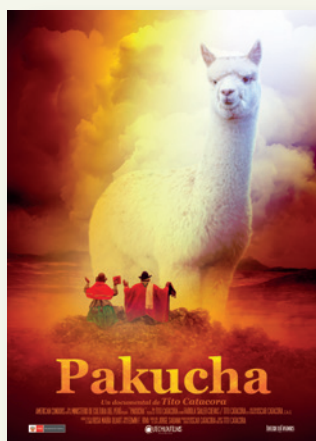
Diumenge 15 - 12h - Cinemes Girona

LLARGMETRATGE

PAKUCHA

En una comunitat aymara als Andes del sud del Perú, una família alpaquera es reuneix per celebrar el ritual de l'uywa ch uuwa, una cerimònia en honor a Pakucha, l'esperit de l'alpaca. Durant la celebració, la família sencera se submergeix en un univers ple de misticisme propi de les cosmovisions andines, on la finalitat és la gènesi d'una nova vida.

Direcció: **Tito Catacora**
Gènere: **Documental**
País: **Perú**
Any: **2021**
Durada: **81 min.**
Idioma: **Aymara - VOSE**
Poble indígena: **Aymara**

UNIVERSOS INDÍGENES: INDIFEST PER PETITS I GRANS!

Sessió pensada per infants, *The Pillar of Strength* la recomanem a partir de 7 anys i *Lugar de encuentro* és un curt documental amb parts amb Mapuche subtítulades al castellà.

Amb la presentació dels equips artístics de *The Pillar of Strength*, *Moatian itan ramatian* i *Keradó*.

THE PILLAR OF STRENGTH

Direcció: **Aie Ibrahim** | Gènere: **Animació** | País: **Malàisia** | Any: **2022** | Durada: **8 min.** | Idioma: **Sense diàlegs** | Poble indígena: **Iban Dayak de l'illa de Borneo**

The Pillar of Strength és una narració sobre un nen de la tribu Iban, a l'arxipèlag de Borneo, que obté força a través del Déu de la Guerra Sengalang Burong. Aquest, que baixa del cel com un déu digne i com a intermediari entre la vida humana, els animals i la natura, ajuda al nen a trobar el seus orígens i a assumir la responsabilitat de ser un exemple per a tota la comunitat.

MOATIAN ITAN RAMATIAN

Direcció: **Jenifer Alvarez Garcia, Evanni Gonzales Urquia, Marlith Remigio Alvarez** | Gènere: **Documental** | País: **Perú** | Any: **2021** | Durada: **2 min.** | Idioma: **Shipibo - VOSE** | Poble indígena: **Shipibo-Konibo**

Les adolescents del Poble Shipibo viuen entre la tradició i la modernitat. Mentre algunes mantenen les pràctiques tradicionals, altres es relacionen a través dels dispositius mòbils i les xarxes socials. L'ús de la tecnologia les fa ser més o menys indígenes?

KERADÓ

Direcció: **Andrés Castillo, Diego Castillo** | Gènere: **Animació** | País: **Colòmbia** | Any: **2022** | Durada: **15 min.** | Idioma: **Emberá Katio - VOSE** | Poble indígena: **Emberá Katio**

Un dia, una nena emberá katio anomenada Chidima, atreta per la brillantor d'un gripau místic, entra a la zona prohibida dels terrenys de la hidroelèctrica que ha posat el seu poble en perill, i descobreix per accident una cova sagrada. La nena fuig espantada i ho explica al seu avi, portant inesperadament una nova esperança per a la seva gent.

NANGULVÍ

Direcció: **Wayra Ana Velásquez, Segundo Fúerez, Luis Bonilla** | Gènere: **Animació** | País: **Equador** | Any: **2022** | Durada: **5 min.** | Idioma: **Sense diàlegs** | Poble indígena: **Kichwa Otavalo**

Una osa andina i un músic afroequatorià anomenat Cotobito s'adventuren en un viatge a la recerca de personatges màgics que els ajudin a lluitar contra la mineria a la vall d'Intag-Ecuador.

POEMAS DE LA TIERRA (SÈRIE)

Direcció: **Bea R. Blankenhorst, Juan Pablo Tobal Clariá** | Gènere: **Animació** | País: **Argentina** | Any: **2022** | Durada: **16 min.**

Sèrie animada que convida a gaudir d'una experiència visual, lúdica i musical a partir dels textos d'importants poetes indígenes argentins. A cada episodi, els infants narren un poema en les seves llengües natives tot mostrant com la poesia permet obrir finestres que ens condueixen cap a universos màgics i diversos.

LUGAR DE ENCUENTRO

Direcció: **Rodrigo Romero Lineros** | Gènere: **Documental** | País: **Xile, Wallmapu** | Any: **2023** | Durada: **9 min.** | Idioma: **Castellà, mapuzugun – VOSE** | Poble indígena: **Mapuche**

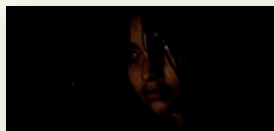
A les costes del sud de Xile, davant de l'illa Mocha, hi ha un vast territori, habitat per diferents cultures, la més ancestral la dels Mapuche Lafkenche. Els seus èxits i bones pràctiques donen compte que és possible desenvolupar activitats sostenibles en territoris recuperats per comunitats indígenes.

Diumenge 15 – 17h – Cinemes Girona

SESSIÓ DE CURTMETRATGES

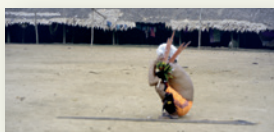
Col·loqui posterior amb **Nelly Kuiru** i **Melvin Picón**

CACATEMP

Direcció: **Milena Potosí Martínez** | Gènere: **Ficció, terror** | País: **Colòmbia** | Any: **2022** | Durada: **17 min.** | Idioma: **Kamèntsa (Kamsa) – VOSE** | Poble indígena: **Kamèntsa (Kamsa)**

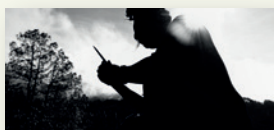
Una família de la comunitat Kamèntsa de la Vall de Sibundoy viu una experiència aterradorada després que les seves filles desobeeixin una regla molt important: no deixar mai que s'apagui el foc del shinyak (fogó). Aquest fet ocasiona l'aparició d'un ens maligne que duu la desgràcia a casa seva. La mare, després de fugir, buscarà l'ajuda d'un metge tradicional.

MĀRI HI – A ÁRVORE DO SONHO

Direcció: **Morzaniel Iramari** | Gènere: **Documental** | País: **Brasil (aldeia Watorikí, regió de Demini)** | Any: **2023** | Durada: **17 min.** | Idioma: **Yanomami – VOSE** | Poble indígena: **Yanomami**

Quan floreixen les flors de l'arbre Māri, sorgeixen els somnis. Les paraules d'un gran xaman condueixen una experiència onírica a través de la sinergia entre el cinema i el somni yanomami, presentant poemes i sabers dels pobles de la selva.

KOO

Direcció: **Nicolás Rojas Sánchez** | Gènere: **Ficció experimental** | País: **Mèxic** | Any: **2021** | Durada: **5 min.** | Idioma: **Sa'an Savi (Mixteco) – VOSE** | Poble indígena: **Ñuu Savi (Mixteco)**

El dia 11 Mort (Any 10 Pedernal), 9 Serp Àguila de Foc es va endinsar al temazcal decidit a complir el seu últim encàrrec.

YU'ÇEJKA (El remei)

Direcció: **Yaid Bolaños, Mateo Leguizamón** | Gènere: **Ficció** | País: **Colòmbia** | Any: **2023** | Durada: **28 min.** | Idioma: **Nasa yuwe – VOSE** | Poble indígena: **Nasa**

Sisko comet diversos robatoris i és castigat per la seva comunitat mitjançant els mètodes arcaics imposats durant la colonització i les missions. Davant d'aquests, s'obre un altre tipus de justícia: reparadora, basada en la cosmovisió i en el seu missatge del Wet Wet Fxi' zenxi (viure en harmonia amb tots els éssers de la natura).

Diumenge 15 – 19:30h – Cinemes Girona

LLARGMETRATGE

CHATDÛJE TSIMANE (Pariente Chimán)

El 2019, durant la realització d'un fotoreportatge del Pulitzer Center sobre la desforestació al seu territori, el corregidor de la comunitat chiman de Maraca'tunsi proposà al director Manuel Seoane fer un projecte documental sobre la vida ximan i el bosc. Acostumat a treballar majoritàriament en fotografia, els va proposar de fer un llibre amb fotos i textos. Tot i això, la comunitat va suggerir fer una pel·lícula, «com aquestes que surten a la televisió». Un any després, Seoane va tornar a la comunitat, portant, a més del seu equip fotogràfic, sis càmeres de butxaca perquè la comunitat i en especial els joves, poguessin filmar i participar creativament en la realització de la seva pel·lícula. El documental ChatdÛje Tsimane (Pariente Chimán), filmat i editat col·lectivament, és el resultat d'aquesta experiència.

Direcció: **Manuel Seoane, Comunitat de Maraca'tunsi**
Gènere: **Documental**
País: **Estat Plurinacional de Bolívia**
Any: **2022**
Durada: **86 min.**
Idioma: **Tsimane – VOSE**
Poble indígena: **Chimán**

EN FEMENÍ I PLURAL

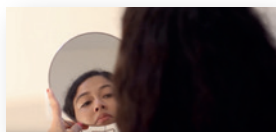
Apropem les formes de representació i de resistència de les dones indígenes, des de les perspectives laborals, les reivindicacions de drets però també els afectes, la relació amb el cos o la quotidianitat.

Dimarts 17 – 18:30h – MAC Museu d'Art de Cerdanyola (Cerdanyola del Vallès)

SESSIÓ DE
CURTMETRATGES

Col·loqui posterior amb **Nelly Kuiru**

AFLUËNCIAS

Direcció: **Iasmin Soares** | Gènere: **Documental** | País: **Brasil** | Any: **2022** | Durada: **13 min.** | Idioma: **Portuguès – VOSE** | Poble indígena: **Caboclo, Tupinambá**

"Afluências" és una pel·lícula que parla sobre l'afectivitat i la sexualitat de les dones indígenes. A través dels testimonis de les entrevistades, la pel·lícula mostra com el poder colonial va afectar la manera d'estimar i rebre amor d'aquestes dones.

CUATRO CAMINOS

Direcció: **Gabriela Chaim Tumax Alvarez** | Gènere: **Documental** | País: **Guatemala** | Any: **2022** | Durada: **27 min.** | Idioma: **Castellà – VO** | Poble indígena: **Maya**

Un recorregut per les quatre lluites i resistències principals per a la dignificació de les Abuelas Comadronas a Guatemala, resistències contra un país i un ministeri racistes que s'esforcen per fer-les desaparèixer.

LUNA DE VERANO

Direcció: **Gustavo Ulcué** | Gènere: **Ficció** | País: **Colòmbia** | Any: **2022** | Durada: **26 min.** | Idioma: **Nasa yuwe, castellà – VOSE** | Poble indígena: **Nasa**

Deyanira és una nena indígena que, després de l'assassinat del seu pare, surt per primera vegada de la seva comunitat, al nord del Cauca cap a la ciutat de Cali, per a treballar com a empleada del servei domèstic. Ana Lucía, la mare, després de setmanes de no tenir notícies de la nena, té un mal pressentiment, per la qual cosa demanarà ajuda a un kiwe thë (Metge Tradicional Nasa).

DESDE LA GAITANA - MEMORIA DE LUCHA DE LAS MUJERES DEL CAUCA

Documental fet a partir de les veus de les dones indígenes del Cauca que visibilitza els processos de resistències que els donen força. Fa un recorregut per la memòria de gairebé 30 anys de vida organitzada com a dones indígenes i recull allò que els ha permès organitzar-se i enfortir-se per a tenir veu pròpia a l'interior d'una organització, el CRIC (Consejo Regional Indígena del Cauca).

Direcció: **Roseli Finscue Chavaco, Berta Camprubí**
 Gènere: **Documental**
 País: **Colòmbia**
 Any: **2021**
 Durada: **50 min.**
 Idioma: **Castellà - VO**
 Poble indígena: **Nasa, KokonuKo, Yanacona, Misak**

Presentació i col·loqui posterior amb **Berta Camprubí**, codirectora de la pel·lícula

AIGUA I TERRITORI

La defensa del territori entre els pobles indígenes és la base de la seva sobirania política, econòmica i cultural.. Davant del model extractivista, responsable de l'emergència climàtica i d'una desigualtat galopant, els pobles indígenes opten per modes de gestionar els recursos com la terra i l'aigua de forma sostenible, entesos com una relació i no com una propietat o una mercaderia.

Dimarts 17 – 19:30h – Cinema Catalunya (Terrassa)

SESSIÓ DE CURTMETRATGES

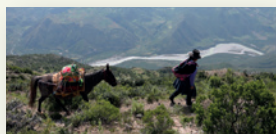
Col·loqui posterior amb **Melvin Picón**

SALARES ANDINOS: EL AGUA VALE MÁS QUE EL LITIO

Direcció: **Ramón Balcázar** | Gènere: **Documental** | País: **Xile, Wallmapu, Argentina, Estat Plurinacional de Bolívia** | Any: **2021** | Durada: **42 min.** | Idioma: **Castellà VO** | Poble indígena: **Colla, Lickanantay**

Els salars andins són ecosistemes únics i preuats amenaçats per l'expansió de la mineria extractivista del liti a la regió transfronterera coneguda com la Puna d'Atacama. Aquest treball reuneix veus de defensors i pobladors dels salars de Xile, Argentina i Bolívia.

YAKUQA KAWSAYMI

Direcció: **Participativa** | Gènere: **Documental** | País: **Perú** | Any: **2022** | Durada: **12 min.** | Idioma: **Quechua – VOSE** | Poble indígena: **Quechua**

La vida i la situació dels pobles indígenes es defineix a partir del seu accés a l'aigua i, al seu voltant, es construeixen llaços de germanor i coneixements entre les comunitats i la Mare Terra.

YURI U XËATIMA THË (La pesca amb timbó)

Direcció: **Aida Harika Yanomami, Edmar Tokorino Yanomami, Roseane Yariana Yanomami** | Gènere: **Documental** | País: **Brasil** | Any: **2023** | Durada: **10 min.** | Idioma: **Yanomami – VOSE** | Poble indígena: **Yanomami**

Dos joves cineastes yanomami descriuen el procés de la pesca amb timbó, l'enfiladissa utilitzada tradicionalment per atordir els peixos. La combinació de veus i perspectives suggereix el reencantament de les imatges com a manera d'explicar històries.

Col·loqui posterior amb **Melvin Picón**

PERO AHÍ ESTAMOS

Direcció: **Julio César Gonzales Oviedo** | Gènere: **Documental** | País: **Perú** | Any: **2022** | Durada: **11 min.** | Idioma: **Español**

Porfíria, rondera i remeiera, comparteix les seves memòries de lluita i resistència contra les amenaces sobre el seu territori.

VOCES DEL AGUA

Direcció: **José Luis Matías Alonso** | Gènere: **Documental** | País: **Mèxic** | Any: **2021** | Durada: **17 min.** | Idioma: **Castellà - VO** | Poble indígena: **Nna' nncue Ñomndaa (Amuzgo)**

Comunitats Amuzgas de la regió de la Costa/Muntanya de l'estat de Guerrero s'organitzen per defensar el riu Suljaa' i funden Pueblos Originarios para la Defensa del Ecosistema y sus Reservas (PODER).

ANTES DEL LITIO

Direcció: **Matías Reynoso, Agustín Lagos** | Gènere: **Documental** | País: **Argentina** | Any: **2023** | Durada: **24 min.** | Idioma: **Castellà - VO** | Poble indígena: **Comunitats de l'Ayllu Abra Laite**

Aquest documental dona la paraula a les comunitats originàries situades a la conca de la llacuna de Guayatayoc, territori lícitat pel govern de la Província de Jujuy -Argentina-, a empreses transnacionals per a la seva exploració i posterior explotació de mines de lití.

SOBIRANIA I AUTOGESTIÓ

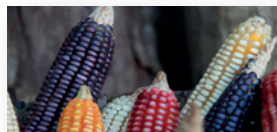
Són moltes les produccions que ens volen transmetre maneres de viure al marge de les cultures dominants: des de l'alimentació, la salut, passant pel control del territori o la seguretat.

Dijous 19 - 19h - Àgora Juan Andrés Benítez

SESSIÓ DE CURTMETRATGES

Col·loqui posterior amb **Nelly Kuiru** i **Melvin Picón** i l'equip artístic de **Keradó**

IXIM, EL MAÍZ Y NOSOTROS LOS TZELTALES

Direcció: **Mariano Estrada** | Gènere: **Documental** | País: **Mèxic** | Any: **2022** | Durada: **30 min.** | Idioma: **Tzeltal - VOSE** | Poble indígena: **Tzeltal**

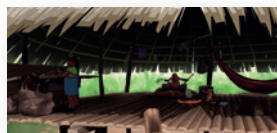
"IXIM, el maíz y nosotros los tzeltales" és un documental que mapeja el cultiu del blat de moro i la importància vital que té entre els pobles indígenes tzeltal de la zona nord de Chiapas. El panís és un gra sagrat, motiu de llegendes i cerimònies.

MEDICINA TRADICIONAL - LA MEDICINA DEL UNIVERSO

Direcció: **Ish Tejk** | Gènere: **Documental** | País: **Mèxic** | Any: **2022** | Durada: **12 min.** | Idioma: **Zapoteco - VOSE** | Poble indígena: **San Baltazar, Chichicapam, Oaxaca**

Aurelio es debat en el dilema entre ser el primer de la seva família a marxar a la ciutat i acabar una carrera professional i ser el metge tradicional més jove i important de la seva regió. Fa reviure la tradició i el do que li van conferir els seus avis abans de marxar.

KERADÓ

Direcció: **Andrés Castillo, Diego Castillo** | Gènere: **Animació** | País: **Colòmbia** | Any: **2022** | Durada: **15 min.** | Idioma: **Emberá Katio - VOSE** | Poble indígena: **Emberá Katio**

Un dia, una nena emberá katio anomenada Chidima, atreta per la brillantor d'un gripau místic, entra a la zona prohibida dels terrenys de la hidroelèctrica que ha posat el seu poble en perill, i descobreix per accident una cova sagrada. La nena fuig espantada i ho explica al seu avi, portant inesperadament una nova esperança per a la seva gent.

PANTALLA ALTERNATIVA

Sessió de creacions audiovisuals a partir del treball col·laboratiu entre pobles indígenes i entitats locals que treballen per a la Justícia Global. En aquesta sessió, intercanviarem visions, experiències i línies de treball entre Cooperació, ACAPS, l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, Perifèries del Món i l'entitat organitzadora del festival, alterNativa Intercanvi amb Pobles Indígenes.

Divendres 20 – 17h – Nau Bòstik

SESSIÓ DE CURTMETRATGES

Amb presentacions dels equips impulsors de les pel·lícules

EXTRACTIVISMO, CUERPOS Y TERRITORIOS

Direcció: **Núria Gebellí, Berta Camprubí, Anna Celma** | Gènere: **Documental** | País: **Colòmbia, Guatemala** | Any: **2022** | Durada: **18 min.** | Idioma: **Castellà** | Poble indígena: **Maya k'iché, Nasa**

Aquest curt reflexiona sobre l'impacte en els cossos de les dones i la vulneració de Drets Humans per part de les transnacionals que operen al Sud global, i els processos de lluita i de resistència de les comunitats. A través d'aquest curt es vol contribuir a l'impuls de l'aprovació de la llei i la creació del Centre Català d'Empresa i Drets Humans que serveixi per avaluar l'impacte exterior de les empreses transnacionals amb seu a Catalunya i/o que tenen inversions i activitats a Catalunya.

WANGALA

Direcció: **Pau Coll, Samuel Nacar** | Gènere: **Documental** | País: **Sàhara Occidental** | Any: **2022** | Durada: **16 min.** | Idioma: **Hassania, castellà - VOSE** | Poble indígena: **Sahrauí**

Curt documental que, a través del testimoni de dones sahrauís dels campaments de població refugiada i els territoris ocupats del Sàhara Occidental, dona visibilitat a la situació de refugi i ocupació que caracteritza el conflicte del territori des de fa dècades i com les dones tenen un paper clau en la resistència i la lluita no violenta del poble sahrauí.

ANTES DEL LITIO

Direcció: **Matías Reynoso, Agustín Lagos** | Gènere: **Documental** | País: **Argentina** | Any: **2023** | Durada: **24 min.** | Idioma: **Castellà - VO** | Poble indígena: **Comunitats de l'Ajllu Abra Laite**

Aquest documental dona la paraula a les comunitats originàries situades a la conca de la llacuna de Guayatayoc, territori llicitat pel govern de la Província de Jujuy -Argentina-, a empreses transnacionals per a la seva exploració i posterior explotació de mines de liti.

NATAXIK

Direcció: **Raúl San Román Otegi** | Gènere: **Documental** | País: **Guatemala** | Any: **2023** | Durada: **21 min.** | Idioma: **Kaqchikel, castellà - VOSE** | Poble indígena: **Maya Kaqchikel**

Més de 200.000 persones, assassinades i desaparegudes, van ser víctimes del conflicte armat intern a Guatemala (1960–1996). Carmen Sotz en va ser una. Per conèixer què va passar, Ch'umilkaj inicia un viatge per la memòria, que l'acostarà a la història de Carmen i a altres fets del passat i present de Guatemala a través de les veus de familiars de les víctimes.

Dívendres 20 – 19:30h – Nau Bòstik

LLARGMETRATGE

Amb la presentació de **Sergi Tarín**, codirector de *Flores de tierra quemada*

FLORES DE TIERRA QUEMADA

Erwin Melgar, un antropòleg experimentat del Centro de Antropología Forense y Ciencias Aplicadas (CAFCA), de Guatemala, té una feina difícil: exhumar les restes d'una massacre a Ixcán, Quiché, amb 250 cossos cremats fins a perdre tot el material genètic. A partir d'aquest cas, s'inicia un viatge interior per la barbàrie del conflicte armat a Guatemala, buscant respostes a partir d'altres fets luctuosos, en concret els afusellaments de 2.238 republicans a Paterna, València.

Direcció: **Sergi Tarín, Óskar Navarro, Katherine Muñoz Tirano**

Gènere: **Documental**

País: **Guatemala, Espanya**

Any: **2023**

Durada: **72 min.**

Idioma: **Castellà – VO**

Poble indígena: **Maya Mam, Kaqchikel, Achí**

JAMBOREE 3

LA JARANA! FESTA DE CLAUSURA I ENTREGA DE PREMIS

Jarana: Diversió bulliciosa i esvalotada. La procedència de "Jarana" s'atribueix a la llengua quítxua , on s'anomen "karani" els convits i festes.

Aquesta serà la primera gran festa que organitzem per a clausurar l'IndiFest, amb l'entrega dels Premis IndiFest i 4 hores de música en directe i DJs en un espai ideal com és el Jamboree. Preparats per una diversió bulliciosa i esvalotada?

Dissabte 21 - 19:30h - Jamboree

INDIFEST UNIVERSITATS

L'IndiFest Universitats, organitzat amb la col·laboració de l'Institut Català d'Antropologia (ICA), dedica sessions a cinc universitats de tota Catalunya amb l'objectiu de descentralitzar l'IndiFest i acostar-lo al públic jove estudiant. Ens acostem a la Universitat de Barcelona, la Universitat Autònoma de Barcelona, la Universitat de Girona, la Universitat de Lleida i la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona. Les sessions es fan en classes de les diverses universitats amb la presència d'un/a representant internacional de l'IndiFest, posant en diàleg l'alumnat amb els pobles indígenes.

Visitar la pàgina web de l'IndiFest per a més informació sobre les sessions:
indifest.org

IndiFest Universitats amb la col·laboració de:

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

PREMIS INDIFEST

PREMI DEL JURAT AL MILLOR LLARGMETRATGE

Marbel Venegas

Directora de cinema i coordinadora de projectes audiovisuals, Indígena Wayuu del clan Jusayu.

Miguel Imbaquingo

Director de cinema, curador, investigador, formador i membre del col·lectiu Mulu Cine. Va néixer i viu a comunidad la Buena Esperanza de Cangahua.

Jorge Grau Rebollo

Professor d'Antropologia Social i Cultural i investigador del Grup de Recerca en Antropologia Fonamental i Orientada (GRAFO).

Javier Jimenez Llobera

Coordinador de l'organització de transformació social Grup d'estudi i protecció dels ecosistemes catalans (GEPEC).

PREMI DEL PÚBLIC AL MILLOR LLARG

Premi escollit a partir de les votacions online del públic del festival. Hi participen tots els llargmetratges programats.

PREMI DEL JURAT AL MILLOR CURTMETRATGE

Rocío Gomez

Realitzadora audiovisual.

Yaily Castillo

Realitzadora audiovisual i investigadora mediambiental.

Representant de l'Associació Solidària Perifèries del Món

Associació del País Valencià que treballa per a la transformació social, agermanada amb pobles indígenes i organitzacions populars d'Amèrica Llatina.

Laura Cardús

Doctora en antropologia visual.

PREMI DEL PÚBLIC AL MILLOR CURT

Premi escollit a partir de les votacions online del públic del festival. Hi participen tots els curts programats.

Votacions per als Premis del Públic: www.indifest.org

CONVIDADES INTERNACIONALS:

Nelly Kuiru

(Amazones, Colòmbia)

Nom Tradicional: Moniyango (Árbol de la abundancia)

Dona indígena pertanyent al poble indígena Murui-M+n+ca (Uitoto) de la Chorrera (departament de l'Amazones). Formada com a Comunicadora indígena i en Direcció de cinema i mitjans audiovisuals, des de 2012 i fins a l'actualitat és professora de cinema i mitjans audiovisuals a l'Escuela de Comunicación Indígena. En l'actualitat és coordinadora general de CLACPI (Coordinadora Latinoamericana de Cine y Comunicación de los Pueblos indígenas).

Des de l'any 2012 i fins al 2021 va ser Comisionada Nacional de Comunicación de los Pueblos Indígenas de la Macro-Amazonía de la ONIC (Organización Nacional Indígena de Colombia). L'any 2014 va ser nomenada delegada de la senyora Ministra de Cultura en matèria de medios ciudadanos per a l'Amazones. Ha estat cofundadora d'organitzacions com la CONCIPI (Comisión Nacional de Comunicación de los Pueblos Indígenas), Ciber Amazonas (Red de Mujeres Comunicadoras de la Cuenca Amazónica), de la Red Panamazónica de Mujeres Indígenas Comunicadoras i de la primera Escuela de Comunicación Indígena de la Amazonia colombiana (Ka+ Jana Uai -La Voz de Nuestra Imagen-), entre molta altra experiència en organitzacions.

Directora de títols com "RAÂ", "Mujeres Umari. Tejedoras de historias y saberes" y «Ka+ Jairag+ma Iga+» (Lazos ancestrales) per a diferents temporades de la sèrie "El Buen Vivir" de Canal Tr3ce.

Melvin Picón

(Alta Verapaz, Guatemala)

Originari del Municipi Cobán (Alta Verapaz, Guatemala), pertany al poble Maia q'eqchi'. És col·laborador d'ASECSA (Asociación de Servicios Comunitarios de Salud) com a responsable del sistema d'escoles de formació política i també en la gestió de cooperació de la Región Norte. Melvin Picón té una gran experiència de treball i recerca sobre situacions de comunitats afectades i amenaçades per empreses hidroelèctriques i la reivindicació dels drets individuals i col·lectius dels pobles indígenes.

Té formació en Recursos Naturals Renovables i Tècnic Agrimensor, amb estudis relacionats amb Educació Popular, Drets Indígenes Originaris i Campesinos, Drets Humans, plurinacionalitat, descolonització, sistemes d'informació geogràfica, incidència política i comunicació popular.

També té experiència amb emprenedoria de dones de comunitats, estratègies d'intercanvi solidari entre organitzacions i sistematització de sabers ancestrals i locals aplicats a l'agricultura familiar, entre altres.

VEUS INDÍGENES DAVANT L'EMERGÈNCIA CLIMÀTICA

Testimonis indígenes del canvi climàtic

Podreu trobar les fonts i informació bibliogràfica a la nostra pàgina web

Binina (Nord d'Austràlia) «De petits, passejàvem i veïem grans turbes d'animals, i plovia molt. I tot acostumava a venir a temps. Però avui dia, està tot fora de temps. Hauríem de ser a la temporada de prunes verdes, però estem fora de temps. Està afectant tot: el nostre estil de vida, les estacions per al menjar, la nostra aigua.»

Chukchi (Nord Est de Sibèria) «Recordeu que no som nosaltres, els pastors de rens, els causants del canvi climàtic. Els rens saben quins camins prendre. Moltes persones han perdut la connexió amb la Natura, però els animals la mantenen i per això seguim els rens.»

Chuuk (Micronèsia) «És una illa baixa i plana... Quan torno sembla que va a pitjor perquè part de la platja que vaig veure abans ja no hi és i l'illa cada vegada és més petita perquè les onades s'emporten la sorra. Ja no és com abans... El nostre principal aliment és el taro i les onades entren a la parcel·la de taro i acaben amb les collites. A poc a poc la nostra costa va desapareixent i els cocoters es queden a l'aigua. Està passant cada cop més al llarg dels anys. Hem sentit que ben aviat estarem tots sota l'aigua, tot Mortlocks. Diuen que és el moment d'evacuar.»

Daasanach (Kènia) «Ara hi ha menys herba i menys peix al llac, i les sequeres són més llargues. Els ruixats a l'estació seca ja no es produeixen.»

Guna (Costa Carib de Panamà) «Des de fa molts anys puja el nivell del mar, a l'estiu les onades creixen, els vents bufen fort. Ens agrada que el vent bufi per viatjar en cayuco amb vela. Però ara porta molta brossa i està pujant molt –el nivell del mar–. Prenem mesures.»

Igorot (Luzon – Filipines) «... si has violat els teus boscos, si no has fet els protocols indígenes... abans de tallar un arbre o matar un cérvol, llavors és clar que alguna cosa et tornarà.»

Inuit (Groenlàndia) «Fa més de vint anys que vam començar a notar-ne els efectes. Jo recorro l'Àrtic en creuers de turistes des de fa quinze anys i he vist que, en alguns punts, el que nosaltres anomenem "gel que mai no es desfà" s'ha reduït vint o trenta metres, i cada volta es fon més de pressa. A més, nosaltres necessitem la neu per als desplaçaments entre comunitats, i ara arriba un mes més tard i se'n va un mes abans. Està afectant les plantes, els animals i les persones. La suma dels efectes del canvi climàtic i la prohibició europea als productes de foca són letals per als inuit.»

Maori (Nova Zelanda) «Som expertes en el clima, som les administradores kaitiaki de la natura. Coneixem la legitimitat de les nostres veus i ja és hora que vosaltres també les reconegueu. Escolteu les nostres històries, apreneu les nostres històries i deixeu de prendre el nostre espai amb la vostra falsa solució, i aparteu-vos del nostre camí.»

Mapuche (Andes meridionals) «Quan era petit, els meus pares m'enviaven a treure els animals després d'haver buscat ferratge. I agafava un jou de bous i anava per la pista per on seguien els animals. I en aquells anys queia molta neu, molta neu, i ara no cau quasi res, no com en aquells anys.»

Mixe (Sud de Mèxic) «Davant l'emergència climàtica actual, cal replantejar un desenvolupament tecnològic que posi en relleu la vida digna i no el creixement econòmic infinit com a fi en si mateix; apostar per tecnologies basades en el treball col·laboratiu més que no pas en la competència. En aquesta estratègia els pobles d'Abya Yala tenim experiència, una a la qual he anomenat: tequilogia.»

Mossi (Sahel) «Quan era petit, no calia fer zai per conrear... plovia més, hi havia arbres. El bestiar i els homes podien alimentar-se, hi havia abundància... En aquell moment, vaig entendre que sense arbres, no hi havia vida.»

Navajo (Sud-Oest d'Estats-Units) «La gent ha deixat de cultivar perquè no plou prou; quan es planta el blat de moro comença a bufar el vent i el blat de moro deixa de créixer; la gent treballa per un sou i depèn dels cultius per alimentar-se, les generacions més joves no saben cultivar; els homes que coneixien les cançons per conrear han desaparegut i la terra està massa atapeïda de gent obligada a traslladar-se».

Nyangatom (Sud d'Etiòpia) «La naturalesa ja no dóna senyals. Com ho podem saber? El nostre calendari ja no funciona».

Q'eqchi (Guatemala) «S'ha desenvolupat la migració perquè els habitants han hagut de sortir de la comunitat per poder proveir d'aliments i recursos a les seves famílies».

Quechua (Andes Centrals) «Així que va intentar una vegada més demanar permís a la boira per veure les muntanyes. Igual que en els seus intents anteriors, la boira no es va moure. Era la primera vegada que la boira no responia a la seva invocació. En aquell precís moment, l'altumisayuaq es va adonar que alguna cosa havia canviat. Així que va decidir tornar a baixar al poble per convocar una reunió amb l'altre altumisayuaq de Q'ero».

Sami (Lapònia) «Tenim alguns coneixements sobre com viure en un entorn canviant. El terme "estabilitat" és una paraula estranya en el nostre idioma. Per tant, la nostra cerca d'estratègies d'adaptació no està relacionada amb l'estabilitat en cap de les seves formes, sinó que se centra en l'adaptació constant a les condicions canviants».

Tibetans (Tibet) «Podem veure que tot el cim de la muntanya era blanc quan érem joves, la neu del cim de la muntanya no es fonia ni els dies d'estiu. Però ara només som abril i gairebé no hi veieu neu. Simplement no neva».

Yanomami (Amazònia) «La pluja arriba tard. El sol es comporta de manera estranya. El món està malalt. Els pulmons del cel estan contaminats. Sabem què està passant. No podem seguir destruint la natura. Tots morirem, cremats i ofegats».

Yaqui (Nord-oest de Mèxic) «...no hauríem d'excavar el carbó de la terra, el carbó és el fetge de la nostra Mare Terra, i el carbó ha de quedar-se dins del seu cos per mantenir-la sana».

Yolngu (Nord d'Austràlia) «Els Yolngu portem aquí 50.000 anys i hem sobreviscut molts canvis en el passat. Us afectarà a vosaltres, no a nosaltres. Perquè nosaltres ho hem fet en el passat. Si les botigues es queden sense menjar, això simplement farà que la gent torni al camp i comenci a menjar sa una altra vegada».

FESTIVAL ONLINE – MIRADANATIVA

Del 13 al 22 d'octubre també pots veure part de la programació de forma gratuïta a: www.miradanativa.org

Les aportacions a la plataforma MiradaNativa, es retornen a les productores de les pel·lícules que hi estan allotjades de forma permanent.

INFO PRÀCTICA

Votacions:

Entra a www.indifest.org i vota la teva pel·lícula preferida, el Premi del Públic s'escull a partir de la teva participació!

Entrades:

- Reserva gratuïta d'entrades: www.indifest.org
- Durant el festival l'entrada serà lliure fins a completar aforament
- Les sessions són gratuïtes amb taquilla inversa

Espais:

Àgora Juan Andrés Benítez

Carrer de l'Aurora, 13, 08001 Barcelona

Ateneu del Raval

Carrer de la Reina Amàlia, 3, 08001 Barcelona

Cinema Catalunya

Carrer de Sant Pere, 9, 08221 Terrassa, Barcelona

Cinemes Girona

Carrer de Girona, 175, 08037, Barcelona

El Mercat Cultural de Vallvidrera

C. d'Elisa Moragas i Badia, 2, SO, 08017 Barcelona

Taquilla inversa:

Fes una aportació de forma voluntària en funció de les teves capacitats econòmiques de l'import que creguis just per seguir fent possible l'IndiFest.

Filmoteca de Catalunya

Plaça de Salvador Seguí, 1, 08001 Barcelona

Jamboree

Pl. Reial, 17, 08002 Barcelona

Museu d'Art de Cerdanyola MAC

Carrer de Sant Martí, 88, 08290, Cerdanyola del Vallès

Nau Bòstik

Carrer Ferran Turné, 1-11, 08027 Barcelona

Sala Santa Llúcia

Raval de Robuster, 34, 43204 Reus

Organitza:

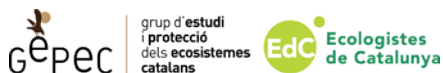
Amb el suport de:

Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament

Amb la col·laboració de:

grup d'estudi i protecció dels ecosistemes catalans

Espai lliure de violències:

L'IndiFest és un espai lliure de violències masclistes o de qualsevol altre tipus de discriminació per qüestió de gènere, orientació sexual o raça.

Agraïments:

L'equip d'alterNativa agraeix a les persones que voluntàriament ens han ajudat a organitzar aquesta edició de l'IndiFest, a totes les entitats col·laboradores i a les voluntàries de la Comissió de selecció de pel·lícules (Adriana, Marina, Paula, Guisla, Jaume, Matías i Laura)

Dimarts 3

SESSIÓ PRÈVIA

Filmoteca de Catalunya

18H

SESSIÓ MIXTA

'IKÚ '+XATSİKAYARI

Non niibo koiranti

La Pantalla Andina

Dimecres 11

INAUGURACIÓ

Cinemes Girona

20H

LLARGMETRATGE

We are Guardians

Dijous 12

RESISTÈNCIES INDÍGENES

Cinemes Girona

19H

SESSIÓ MIXTA

Indigenous Resistance

"Kawil Ch'oolej"

21:30 H

LLARGMETRATGE

Bones of crows

Dimarts 17

EN FEMENÍ I PLURAL

Museu d'Art de Cerdanyola

18:30H

SESSIÓ DE CURTS

Afluències

Cuatro Caminos

Luna de verano

AIGUA I TERRITORI

Cinema Catalunya

19:30H

SESSIÓ DE CURTS

Salares Andinos

Yakuqa Kawsaymi

Yuri U Xëatima Thë

EN FEMENÍ I PLURAL

El Mercat Cultural de Vallvidrera

19:30H

LLARGMETRATGE

Desde La Gaitana

Dimecres 18

AIGUA I TERRITORI

Sala Santa Llúcia

19H

SESSIÓ DE CURTS

Pero ahí estamos

"Voces del Agua"

Antes del Litio

Dijous 19

SOBIRANIA I AUTOGESTIÓ

Àgora Juan Andrés Benítez

19H

SESSIÓ DE CURTS

Ixim

Medicina Tradicional

Keradó

Divendres 13

EMERGÈNCIA CLIMÀTICA

Ateneu del Raval

17H

TAULA RODONA

La transició verda (...)

Cinemes Girona

19H

SESSIÓ DE CURTS

Wiñotuy Chi Lewfü

Eternal Igloo

Joko&Putra

Jolk'oxtaláb

Markaxaxa Uma Pharjatawa

O Discurso De Txai Suruí

21:30H

SESSIÓ MIXTA

Kii Nche Ndutsa

Itu Ninu

Divendres 20

PANTALLA ALTERNATIVA

Nau Bòstik

17H

SESSIÓ DE CURTS

Extractivismo, cuerpos y territorios

Wangala

Antes del Litio

Natxik

19:30H

LLARGMETRATGE

Flores de tierra quemada

Dissabte 14

DIVERSITATS ANCESTRALS LGTBIQ+

Cinemes Girona

19H

SESSIÓ DE CURTS

Sola

Transguaraní

No Exotice

Aipa'a - Yem

21:30H

LLARGMETRATGE

My Partner

Dissabte 21

LA JARANA!

Jamboree

19:30H - 00H

Festa de Clausura i entrega de premis

Diumenge 15

COSMOVISIONS

Cinemes Girona

12H

LLARGMETRATGE

Pakucha

12H

UNIVERSOS INDÍGENES:
INDIFEST PER PETITS I GRANS

The Pillar Of Strength

Moatian Itan Ramatian

Keradó

Nangulvi

Poemas De La Tierra

Lugar De Encuentro

17H

SESSIÓ DE CURTS

Cacatemp

Mãri Hi

YuçejeKa

Koo

19:30H

LLARGMETRATGE

Pariente Chimán

XVI
INDIFEST
2023 Programa

www.indifest.org

Segueix-nos i comenta el festival!

@CineIndifest